

ПРАВИЛНИК И ПРОПОЗИЦИЈЕ ТАКМИЧЕЊА ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА УЧЕНИКЕ СРЕДЊИХ ШКОЛА ЗА ШКОЛСКУ 2018/19 ГОДИНУ

Такмичење из Биологије за средње школе у школској 2018/19 год. организује се у складу са „Стручним упутством о организовању такмичења и смотри ученика основних и средњих школа“ и „Календаром такмичења и смотри ученика средњих школа“ за текућу школску годину које је усвојило и објавило Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, као и одговарајућим јавно објављеним одлукама Српског биолошког друштва као организатора такмичења. За носиоца реализације такмичења за средње школе одређен је Биолошки факултет Универзитета у Београду. Овим Правилником одређује се непосредна реализација такмичења. Овај Правилник допуњује и прецизира одредбе Стручног упутства у деловима који се односе на надлежност организатора.

У школској 2018/19 год. такмичење из Биологије се организује за ученике III и IV разреда средњих школа на три нивоа према следећем календару:

1. школски ниво – фебруар 2019. год. према календару школа;
- 2 окружни/градски ниво – субота, 23. март 2019. год. у 12 часова;
3. републички ниво – субота, 25. мај 2019. године у 12 часова.

На свим нивоима такмичења ученици ће решавати тест из Биологије на коме могу освојити највише сто (100) поена. Време решавања теста је шездесет (60) минута. Питања на тестовима провераваће ниво стечених знања, умења, вештина и способности које доприносе достизању важећих образовних стандарда за предмет, у складу са узрастом ученика. Питања на тестовима неће обухватити наставне јединице чија обрада захтева лабораторијски и практичан рад ученика. У припреми ученика могу се користити одобрени уџбеници биологије за гимназију природно-математичког смера, као и други извори који задовољавају критичку рецепцију наставника.

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Школско такмичење организује и реализује директор школе у просторијама школе. Обим градива на тесту обухвата наставне јединице одговарајућег разреда које су од почетка школске године реализоване закључно са крајем првог полугодишта. Тестове састављају предметни наставник/наставници Биологије.

По завршетку тестирања, прегледа тестова и жалбеног поступка, реализатор такмичења сачињава коначну ранг листу ученика за сваки разред. Прво место припада ученику који освоји највећи број бодова, друго место ученику који према даљем редоследу има највећи број бодова и треће припада ученику који према даљем редоследу има највећи број бодова. Ученици који имају исти број бодова деле одговарајуће исто место.

За постигнућа на школском такмичењу не додељују се дипломе и похвале.

Комплетне школске ранг листе са свим учесницима школе домаћини шаљу својим Школским управама. Школске управе су дужне да према добијеним списковима у року од највише 5 радних дана направе јединствену ранг листу по разреду за конкретни округ/град. Пласман на окружно/градско такмичење стичу ученици који се налазе у двадесет посто (20%) најбоље пласираних са јединствене ранг листе за конкретни округ/град. Додатно, а у случају да се претходно већ не налазе на овој листи,

директан пласман на окружно/градско такмичење остварују и ученици који освоје прво, друго и треће место на школској ранг листи без обзира на број освојених бодова. Коначне листе учесника окружног/градског такмичења Школске управе електронски достављају Биолошком факултету и школама домаћинима окружног/градског нивоа.

ОКРУЖНО/ГРАДСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Окружно/градско такмичење организују окружни/градски активи наставника биологије, у сарадњи са директорима школа домаћина окружног такмичења, Школским управама и Биолошким факултетом. Школа одређена као домаћин на време обавештава Биолошки факултет како би се у редовној комуникацији обезбедили сви услови за несметану реализацију такмичења.

У непосредној реализацији такмичења учествују чланови окружног/градског актива наставника биологије и школе домаћина који формирају неопходна радна тела (комисије/поткомисије за дежурство, жалбе, преглед, бодовање и рангирање). Тестирање ученика, преглед и бодовање тестова, пријем и обрада приговора и жалби, објављивање резултата и формирање окружне/градске ранг листе обавља се у школи домаћину.

Обим градива на окружном/градском такмичењу обухвата:

1. За ученике III разреда градиво од почетка школске године закључно са наставном јединицом “Учење и памћење и њихови физиолошки механизми; Физиологија и механизам сна”.
2. За ученике IV разреда градиво од почетка школске године закључно са наставном јединицом “Генетичка условљеност човековог понашања; Израда рачунских задатака из генетике”.

Тестове припрема стручни тим Биолошког факултета и електронски их доставља школама домаћинима 4 сата пред почетак такмичења. Решења тестова са кључем Биолошки факултет објављује одмах након завршетка тестирања (на сајту Факултета у 13h).

Одмах након обављеног тестирања, а у трајању од сат времена (времену од 13.30-14.30 часова), комисија за жалбе школе домаћина прима приговоре наставника на питања, решења и кључеве тестова, у писаној форми, на одговарајућем обрасцу. Приговори се решавају одмах. По потреби се обавља консултација са стручним тимом Биолошког факултета, који одмах сагледава приговор и саветује комисију. Уколико се приговор прихвата, и уколико то захтева модификацију решења и кључа теста, стручни тим Биолошког факултета на свом сајту публикује приговор и модификацију решења и кључа, како би и остale општинске комисије преглед и бодовање обавили у сагласности са тиме. Поступак приговора се сматра завршеним у 15.00 часова, после чега се приступа оцењивању тестова. Школе домаћини су у обавези да у току трајања периода приговора провере евентуалне промене у решењима са кључем на сајту Биолошког факултета.

По завршетку оцењивања тестова школе домаћини праве привремене ранг листе. По њиховом истицању омогућава се увид у резултате прегледа и бодовања у трајању од сат времена. Захтев, у писаној форми, подносе наставници који присуствују увиду у тест. Комисија одмах решава захтеве, и по потреби објављује кориговану ранг

листу. По завршетку увида у резултате прегледа и бодовања школа домаћин прави коначну ранг листу.

На окружно/градском такмичењу прво место припада ученику који освоји највећи број бодова, друго место ученику који према даљем редоследу има највећи број бодова и треће припада ученику који према даљем редоследу има највећи број бодова. Ученици који имају исти број бодова деле одговарајуће исто место.

Ученици који освоје једно од прва три места добијају дипломе. Наставници ученика који су добили дипломе добијају похвалнице. Дипломе и похвалнице штампају школе домаћини, а потписују директори школа домаћина.

Комплетне окружно/градске ранг листе са свим учесницима школе домаћини електронски достављају Биолошком факултету. Биолошки факултет је дужан да према добијеним списковима у року од највише 5 радних дана направи јединствену ранг листу по разреду за целу Републику. Пласман на републичко такмичење стичу ученици који се налазе у десет посто (20%) најбоље пласираних са јединствене ранг листе за Републику. Додатно, а у случају да се претходно већ не налазе на овој листи, директан пласман на републичко такмичење остварују и ученици који освоје прво, друго и треће место на окружно/градској ранг листи без обзира на број освојених бодова. Коначне листе учесника републичког такмичења Биолошки факултет објављује на свом сајту.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

Републичко такмичење, као завршни ниво такмичења, организује Биолошки факултет у сарадњи са представницима Српског биолошког друштва и наставницима који присуствују такмичењу. Такмичење се обавља на Биолошком факултету који обезбеђује све услове за несметану реализацију такмичења, укључујући и обавештавање заинтересованих.

Обим градива на републичком такмичењу обухвата целокупно градиво датог разреда.

Тестове за републичко такмичење припрема стручни тим Биолошког факултета. Тестове и решења тестова са кључем Биолошки факултет објављује одмах након завршетка тестирања. Током трајања републичког такмичења стручни тим факултета решава евентуална отворена питања. Након обраде резултата и истека жалбеног рока, Биолошки факултет сачињава и објављује коначну јединствену ранг листу ученика по разреду и приступа проглашењу победника.

На републичком такмичењу додељују се следећи пласмани:

1. Прво место на републичком такмичењу припада ученику који освоји највећи број бодова. Ученик добија диплому и пригодну награду.
2. Друго место припада ученику који према даљем редоследу има највећи број бодова. Ученик добија диплому и пригодну награду.
3. Треће припада ученику који према даљем редоследу има највећи број бодова. Ученик добија диплому и пригодну награду.

Ученици који имају исти број бодова деле одговарајуће исто место.

Сви учесници републичког такмичења (ученици и њихови наставници) добијају похвалнице за остварене резултате.

Дипломе и похвалнице штампа Биолошки факултет. Дипломе потписују министар просвете Републике Србије и председник Српског биолошког друштва, а похвалнице председник Српског биолошког друштва и декан Биолошког факултета.

По завршетку такмичења, а најкасније у року од 5 радних дана, Биолошки факултет доставља Српском биолошком друштву извештај о резултатима такмичења. Извештај се, са потписом Председника друштва, доставља најкасније у року од 5 радних дана Министарству просвете, науке и технолошког развоја – сектору за основно образовање и васпитање.

Извештај садржи табеларни приказ резултата такмичења по разредима, место и време одржавања такмичења, укупан број награђених ученика и њихове основне податке (име и презиме, назив школе и место из кога су, остварени број поена), као и кратку анализу резултата такмичења и све друге податке дефинисане Стручним упутством Министарства.

Адресе интернет страница на којима ће се налазити све информације о такмичењу:

1. Биолошки факултет Универзитета у Београду: <http://www.bio.bg.ac.rs/>
2. Српско биолошко друштво: <http://www.serbiosoc.org.rs/>

Емаил адреса за електронску комуникацију: takmicanje2019ss@bio.bg.ac.rs

СРПСКО БИОЛОШКО ДРУШТВО

Проф. др Јелена Кнежевић-Вукчевић, председник